

Bilag 1

Læsevejledning til Klimahandleplanens initiativer

Resume

Dette notat beskriver proces for Klimastrategi og Klimahandleplan og samt en læsevejledning til Klimahandleplan 2026-2028.

Proces for Klimastrategi og Klimahandleplan 2026-2028

Udkast til strategi og handleplan sendes i høring i alle udvalg, lokaludvalg og råd (ungeråd, ældreråd mv.). Dette for at sikre en bred forankring, og at udvalgene er enige i det, som forvaltningerne har meldt ind ift. initiativer på deres respektive områder.

Herefter modtager TMU og ØU høringssvar og efter behandling i TMU (19. maj) og ØU (3. juni), sendes strategi og handleplan i offentlig høring.

Sideløbende med, at udkastene er i udvalgshøring, arbejder forvaltningerne videre med dels kvalificering af effektberegninger og dels et metodebilag, hvor forudsætninger om virkningskæder, CO2-effekt og økonomiske beregninger, vil blive uddybet.

Oversigt over klimainitiativerne på tværs af forvaltningerne

Det er hele Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 der nu sendes i høring. Klimahandleplan 2026-2028 er den første af tre handleplaner under den kommende Klimastrategi 2035. Handleplanen består aktuelt af 70 initiativer fordelt på ni indsatsområder.

Nærværende læsevejledning kan bruges til at læse, hvilke initiativer i Klimahandleplanen, det forventes at de respektive forvaltninger skal deltage i implementeringen af. Oversigterne er vejledende og bygger på forvaltningernes bidrag til udarbejdelsen af initiativerne samt den efterfølgende forvaltningshøring og behandling af Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 på Borgmesterforum for Klima den 28. januar 2025.

Initiativerne er grupperet under indsatsområderne, f.eks. Fødevarer og Forbrugsprodukter. Initiativernes nummerering refererer til planteksten i Klimahandleplan 2026-2028.

Initiativer i indsatsområdet 9. *Københavns Kommunes Indkøb* er ikke inkluderet i oversigterne, da samtlige forvaltninger forventes at bidrage til implementeringen af alle initiativerne i dette indsatsområde.

11-03-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 561

Dokumentnummer i F2
182585

Sagsnummer eDoc
2025-0008351

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF)

Initiativer	Samarbejde med andre forvaltninger
8. Tværgående og understøttende greb	
8.9 Erhvervsservice til grøn omstilling	TMF, ØKF
8.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klima-omstilling i Københavns Kommune	BUF, KFF, SOF, SUF, TMF og ØKF

Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF)

Initiativer	Samarbejde med andre forvaltninger
8. Tværgående og understøttende greb	
8.2 Borgerrettet vejledning	SUF, TMF
8.7 Grøn omstilling i børnehøjde	-
8.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klima-omstilling i Københavns Kommune	BIF, KFF, SOF, SUF, TMF og ØKF

Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF)

Initiativer	Samarbejde med andre forvaltninger
5. Fødevarer	
5.3 Restaurationsbranchen videndeler	TMF, ØKF
6. Forbrugsprodukter	
6.1 Fremme af reparation og deling i byen	ØKF, TMF
7. Rejser og oplevelser	
7.3 Grøn omstilling i kultur- og fritidsorganisationer	TMF
8. Tværgående og understøttende greb	
8.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klima-omstilling i Københavns Kommune	BIF, BUF, SOF, SUF, TMF og ØKF

Socialforvaltningen (SOF)

Initiativer	Samarbejde med andre forvaltninger
8. Tværgående og understøttende greb	
8.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klima-omstilling i Københavns Kommune	BIF, BUF, KFF, SUF, TMF og ØKF

Sundhed- og Omsorgsforvaltningen (SUF)

Initiativer	Samarbejde med andre forvaltninger
5. Fødevarer	
5.1 Samarbejde med arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner om grønne kantiner	TMF
5.2 Samarbejde med detailhandlen	TMF
5.4 Mad og drikke i byrummet	TMF
5.5 Viden om mad, sundhed og klima	ØKF
8. Tværgående og understøttende greb	
8.2 Borgerrettet vejledning	BUF, TMF
8.6 Klima i ungearener	-
8.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klima-omstilling i Københavns Kommune	BIF, BUF, KFF, SOF, TMF og ØKF

Økonomiforvaltningen (ØKF)

Initiativer	Samarbejde med andre forvaltninger
1. Energisystem	
Alle initiativer undtagen 1.7 <i>Solceller og energifællesskaber</i> . Derudover ligger 1.14 <i>Landstrøm til krydstogtskibe</i> udelukkende hos ØKF.	TMF
2. Energiforbrug	
2.2 Pilotprojekt om forberedelse af byens ejendomme til lavere fjernvarmetemperaturer	TMF
2.3 Fleksible varmekonsumenter	TMF
3. Byggeri og anlæg	
Alle initiativer foruden 3.4 <i>Drift, vedligehold og renovering i boligforeninger</i>	TMF

4. Mobilitet	
4.3 <i>Styrket kollektiv transport</i> er delvist i samarbejde med TMF, hvor TMF og ØKF samarbejder om <i>Bedre sammenhæng mellem kollektiv transport og cykling og gang ved udvalgte, større trafikknudepunkter i København</i> .	TMF
Under samme ligger <i>Forbedret busfremkommelighed gennem dedikerede busbaner og signalprioritering</i> udelukkende ØKF.	-
5. Fødevarer	
5.3 Restaurationsbranchen videndeler	TMF, KFF
5.5 Viden om mad, sundhed og klima	SUF
6. Forbrugsprodukter	
6.1 Fremme af reparation og deling i byen	TMF, KFF
6.2 Samarbejde med detailhandlen om forbrugsprodukter	TMF
6.5 Grønne forretningsmodeller ved forbrug af tekstiler, elektronik og møbler hos virksomheder	TMF
7. Rejser og oplevelser	
7.1 Attraktive tog- og busforbindelser til europæiske storbyer	TMF
7.2 Samarbejde med turismebranchen	TMF
8. Tværgående og understøttende greb	
8.3 Test og forsøg for klimaomstilling	TMF
8.4 Klimaforum for uddannelsesinstitutioner	TMF
8.9 Erhvervsservice til grøn omstilling	TMF, BIF
8.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klimaomstilling i Københavns Kommune	BIF, BUF, KFF, SOF, SUF og TMF

Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF)

Initiativer	Samarbejde med andre forvaltninger
1. Energisystem	
Alle initiativer undtagen 1.14 Landstrøm til krydstogtskibe	ØKF
Derudover ligger 1.7 Solceller og energifællesskaber udelukkende hos TMF	
2. Energiforbrug	
2.1 Energirigtig drift	-
2.2 Pilotprojekt om forberedelse af byens ejendomme til lavere fjernvarmetemperaturer	ØKF

2.3 Fleksible varmemeforbrugere er i samarbejde med ØKF	ØKF
2.4 Energooptimering i almene boliger	-
2.5 Dialog med rådgivere og entreprenører	-
3. Byggeri og anlæg	
3.1 Klimahensyn i myndighedsbehandling	ØKF
3.2 Forsætte og udvikle af partnerskabet Energispring	ØKF
3.3 Partnerskab med bygherrer om byggeri med lavt klimaafttryk	ØKF
3.4 Drift, vedligehold og renovering i boligforeninger	-
3.5 Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger	ØKF
3.6 Fællesarealer i planlægningen af nye arealer	ØKF
3.7 Lokaledeling i byens bygninger	ØKF
3.8 Genbrug af tegl og beton i byggeriet	ØKF
3.9 Samarbejde om mindre betonforbrug i anlæg	ØKF
3.10 Samarbejde om arbejdsmaskiner	ØKF
3.11 Tværkommunalt klima- og byudviklingssamarbejde i hovedstadsområdet	
Alle initiativer.	
4.3 Styrket kollektiv transport er delvist i samarbejde med ØKF, hvor TMF og ØKF samarbejder om <i>Bedre sammenhæng mellem kollektiv transport og cykling og gang ved udvalgte, større trafikknudepunkter i København.</i>	ØKF
Under samme ligger <i>Forbedret busfremkommelighed gennem dedikerede busbaner og signalprioritering</i> udelukkende ØKF.	-
5. Fødevarer	
5.1 Samarbejde med arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner om grønne kantiner	SUF
5.2 Samarbejde med detailhandlen	SUF
5.3 Restaurationsbranchen videndeler	ØKF, KFF
5.4 Mad og drikke i byrummet	SUF
6. Forbrugsprodukter	
6.1 Fremme af reparation og deling i byen	ØKF, KFF

6.2 Samarbejde med detailhandlen om forbrugsprodukter	ØKF
6.3 Fra affaldssortering til ændrede forbrugsmønstre	-
6.4 Fremme genbrug og leje af produkter	-
6.5 Grønne forretningsmodeller ved forbrug af tekstiler, elektronik og møbler hos virksomheder	ØKF
7. Rejser og oplevelser	
7.1 Attraktive tog- og busforbindelser til europæiske storbyer	ØKF
7.2 Samarbejde med turismebranchen	ØKF
7.3 7.3 Grøn omstilling i kultur- og fritidsorganisationer	KFF
8. Tværgående og understøttende greb	
8.1 Borgerdialog og inddragelse	-
8.2 Borgerrettet vejledning	BUF, SUF
8.3 Test og forsøg for klimaomstilling	ØKF
8.4 Klimaforum for uddannelsesinstitutioner	ØKF
8.5 Borgernære klimaindsatser i områdefornyelser	-
8.8 Bydelsbaseret klimaarbejde i samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter	-
8.9 Erhvervsservice til grøn omstilling	ØKF, BIF
8.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klimaomstilling i Københavns Kommune	BIF, BUF, KFF, SOF, SUF og ØKF